

Center for Plan & Miljø

Naturstyrelsen, Storstrøm
Hannenovvej 22
4800 Nykøbing Falster

Att.: Jørgen Sandby Nielsen

Postadresse:
Natur & Miljø
Frederiksgade 9
4690 Haslev
Telefon 56203000

Kontoradresse:
Natur & Miljø
Frederiksgade 9
4690 Haslev

Direkte telefon 56203074
www.faxekommune.dk

Dato: 28. November 2025
KS: NJUUL

Sagsnummer:
01.05.08-P25-26-25

Dispensation fra naturbeskyttelsesloven § 3 til rydning af træer, frilægning af to dræn på matrikel 1a Strandegård Hdh., Roholte

Ejendom: 1A STRANDEGÅRD HGD., ROHOLTE

Beliggende: St Elmuevej 2 m.fl.

Du bør bruge Digital Post eller sende/aflevere et fysisk brev, hvis du vil skrive til os. Sådan beskytter du bedst dine oplysninger.

Faxe Kommune giver dig hermed dispensation til rydning af træer og frilægning af 2 drænovennævnte matrikel. Placering og udformning af projektet ses af bilag 1.

Dine personoplysninger passer vi godt på! Du kan læse om, hvordan vi behandler dine oplysninger, og hvilke rettigheder du har på www.faxekommune.dk.

Afgørelsen er truffet efter naturbeskyttelseslovens¹ § 65, stk. 2.

Dispensationen er nødvendig, fordi projektet skal udføres inden for et område, som er beskyttet natur².

Dispensationen meddeles på følgende vilkår:

1. Dispensationen er kun gældende ved samtykke fra lodsejer.
2. Faxe Kommune skal have modtaget og kvitteret for samtykkeerklæring inden projektet kan påbegyndes.
3. Rydning af træer og frilægning af dræn skal udføres efter projektbeskrivelsen.

Der er 4 ugers klagefrist på denne afgørelse, og projektet må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet over afgørelsen, skal nævnet tage stilling i sagen, før afgørelsen er gyldig³.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af d. 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

² Ifølge § 3 i naturbeskyttelsesloven.

³ Ifølge § 87 i naturbeskyttelsesloven.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra datoen på dette brev⁴.

Dispensationen vedrører kun forholdet til de generelle beskyttelsesbestemmelser i naturbeskyttelseslovens kapitel 2. Andre nødvendige tilladelser skal søges hos de relevante myndigheder.

Redegørelse

Projektbeskrivelse

Du har kontaktet os med henblik på, at opnå dispensation til rydning af træer og frilægning af to dræn.

Dette projekt ligger under Naturstyrelsens klima-lavbundsordning i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 211 af 8. februar 2022 og senere bekendtgørelser. Projektet har en særlig historie i og med, at der forelå teknisk og biologisk forundersøgelse af COWI 2021 suppleret med jordbundsanalyser for CO₂ og fosfor fra 2022 samt indgået projektaftale med samtlige lodsejere.

Ved stormfloden i oktober 2023 brød Præstø Fjord igennem diget ved pumpehuset og i dag er der således fri hydraulisk forbindelse mellem fjorden og projektområdet.

Landvindingslaget Orup Bæk besluttede, at diget ikke skulle genetableres og pumpedriften ville ikke blive genoptaget. De har indstillet til, at når arbejdet med sikring af de fremtidige afvandingsforhold er udført og pumpelaget har opfyldt sine økonomiske forpligtelser, vil pumpelaget blive ophævet⁵.

Dette projekts formål er, at sikre, at det naturmæssige potentiale i området bliver fuldt udnyttet ved fortsat fri dynamik mellem fjord og ådal samt at ejendomme og tekniske anlæg sikres mod 100 års stormflodshændelser.

Rydning af træer

Der skal foretages rydning af døde træer indenfor beskyttet mose og delvist indenfor en beskyttet eng. Træerne ligges ned og vil skabe nye yngle – og skjulesteder for brakvandsgedde og aborrer. Både mose og eng står under vand og er salt påvirket. Der er dermed ikke vegetation under træerne, som også er gået ud, se vedhæftede kortbilag figur 2.

Der fældes træer matrikel 1a Strandegård Hgd., Roholte.

Frilægning af dræn

Der frilægges to mindre dræn på matrikel 1a Strandegård Hgd., Roholte, så der sikres frit udløb til sivet. Drænene omlægges, så vandet i stedet ledes ud på terræn i vådområdet. Princippet for omlægningen er vist på Figur 4-5. Afhængigt af de konkrete forhold ved de enkelte dræn, kan udløbet slutte i en fordybning i terrænet med sten (faskine) eller i en kort fordelelrende, der løber til Orup Bæk i området kaldet Sivet. se figur 3-5.

⁴ Ifølge § 66, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven.

⁵ Ifølge § 44 Vandløbslovens.

Projektet l udføres i august-september 2026 jf. projektbeskrivelsen.

Beskyttet natur

Mose og eng er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Beskyttelsen betyder, at der ikke må foretages væsentlige ændringer i tilstanden af naturtypen. En ændring kan f.eks. være at dræne, opdyrke, udgrave, opfylde, gødske, sprøjte eller tilplante arealerne.

Moser og lignende

Moser findes på steder, hvor grundvandet står så højt, at jorden er vandmættet, men uden at jordoverfladen permanent står under vand. Moser har et naturligt plantedække af urter, buske og træer, der er tilknyttet den høje fugtighed. Begrebet moser er en fællesbetegnelse for en række vådbundsområder med plantesamfund, der har betegnelsen efter vegetationens sammensætning, som for eksempel rørsump eller ellesump, eller vandtilførslen som ved højmoser eller kærmoser. Moser kan være græssede, men er ofte uudnyttede.

Plantelivet i moserne kan variere meget alt efter hvilke type mose, der er tale om. Særligt i moser, som har en tilførsel af grundvand, kan man finde sjældne planter som orkideer, hjertegræs og de kødædende planter soldug og vibefedt. Moser udgør også et vigtigt levested for padder, som bruges de fugtige områder til at yngle i, og mosens tørrere områder til at søge føde og eventuelt overvintre.

Ferske enge

Ferske enge skabes ved menneskets påvirkning. Enge kan således være dannet ved slåning eller græsning af naturlige kærsamfund eller ved fældning af elle-, aske-, birke- eller piledominerede sumpskove med efterfølgende slåning eller græsning. Den menneskelige påvirkning med slåning, græsning og evt. omlægning og gødskning kan være mere eller mindre intensiv, hvorved der kan dannes de såkaldte naturenge og kulturenge. Naturenge er generelt artsrige og indeholder en række sjældnere og fåtallige plante- og dyrearter, mens kulturenge ofte vil være mindre artsrige end naturenge og ikke indeholde sjældne arter. Naturbeskyttelseslovens § 3 sonderer ikke mellem natureng og kultureng, begge typer ferske enge er beskyttet, hvis de opfylder lovens kriterier.

En stor del af engens planter er sjældne, og man kan faktisk finde op mod 50 forskellige arter af planter pr. m² på en eng drevet uden gødskning og omlægning og med græsning eller høslæt. Få naturtyper rummer et så rigt dyreliv som på engene. Her findes talrige insekter, hvis livscyklus er specielt knyttet til engenes planter, ligesom padder og fugle bruger engene til fødesøgning, hvile og yngleaktivitet.

Det er ikke tilladt at udføre en tilstandsændring af § 3 beskyttede naturtyper. Det indebærer blandt andet at der ikke må ske gødskning, sprøjtning og omlægning. Forbuddet gælder uanset om gødskning, sprøjtning og omlægning har været en del af den hidtidige lovlige drift⁶.

⁶ Ifølge § 4 i naturbeskyttelsesloven.

Der kan kun i særlige tilfælde meddeles dispensation til handlinger, som ændrer tilstanden af de beskyttede naturtyper, idet reglerne er udtryk for en generel samfundsmæssig interesse i, at de beskyttede naturtyper bevares. En væsentlig jordbrugs- eller anden almindelig økonomisk interesse er altså ikke i sig selv nok til at begrunde en dispensation.

For at man kan opnå dispensation til et indgreb, som ændrer områdets tilstand, så skal der være tale om et område, der ud fra naturbeskyttelseshensyn vurderes som uden særlig interesse, eller et indgreb, der i sig selv ikke vil medføre en afgørende forrykning af tilstanden i området. En anden særlig omstændighed, der kan begrunde en dispensation, kan være at det ansøgte indgreb har en naturforbedrende funktion.

I en afgørelse skal vi ligeledes sikre, at en dispensation ikke vil skabe en uheldig og uønsket præcedens for den fremtidige administration af § 3-beskyttelsen.

Faxe Kommunes vurdering af sagen

Mose

Faxe Kommune vurderer, at mosen hvor der ønskes træer fældet, ikke er en mose mere, da området står under vand, træerne er gået og området er saltpåvirket.

Dermed er fældning af træer af underordnet betydning, da arter tilknyttet moser ikke vurderes at kunne findes på arealet mere. Dermed lever mosen ikke op til at være en beskyttet mose mere.

Beskyttede enge hvor dræn kappes og åbnes

Det vil altid være en risiko ved, at lede næringsrigt vand ud over et naturområde, hvis der er nøjsomme planter, der vil kunne blive udkonkurreret af mere næringselskende arter. Omvendt vil etableringen af et skrab reducere næringsstofferne ved partikulær afsætning og denitrifikation, så slutudledningen til slutrecipienten reduceres.

Vi har i vores behandling af sagen særligt lagt vægt på, at dispensationen gives på grundlag af et naturforbedrende formål. Den beskyttede eng fremstår i dag i en dårlig økologisk tilstand, hvor den hydrologiske balance er forstyrret, og hvor dræningen er med til at fastholde en ugunstig udvikling.

Samtidig vil frilægningen være et vigtigt bidrag til at forbedre den samlede økologiske tilstand i projektet "Orup Bæk". Ved at reducere tilførslen af næringsstoffer inden de når projektområdet, styrkes de naturforbedrende tiltag, der allerede er igangsat. Tiltaget forventes derfor at have en afledt effekt, der rækker ud over selve mosen og engsø, idet det medvirker til at skabe bedre levevilkår for flora og fauna i hele projektområdet.

Derudover er det væsentligt at fremhæve, at en reduktion af udledningen af næringsstoffer til Præstø Fjord understøtter de overordnede miljø- og naturpolitiske målsætninger, som Faxe Kommune arbejder efter. Fjorden er et centralt naturområde, og forbedringer af vandmiljøet her er en vigtig brik i realiseringen af Den Grønne Trepert. Dispensationen bidrager derfor ikke alene til en lokal forbedring af engens tilstand, men indgår også i en bredere

sammenhæng, hvor initiativet har betydning for både kommunens og nationale mål om at beskytte og styrke naturen.

Natura 2000

Det fremgår af habitatbekendtgørelsen⁷, at der for alle planer og projekter skal foretages en vurdering af, hvorvidt den påtænkte plan eller projekt kan påvirke et Natura 2000-områdes bevaringsmålsætninger væsentligt.

Projektet er placeret inden for Natura 2000-område nr. 168 ” Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund”. Den nærmeste kortlagte habitatnaturtype strandeng findes ca. 240 meter fra projektområdet.

Området er særligt udpeget for at beskytte en lang række af marine og kystnære habitatnaturtyper. Området tiltrækker en lang række af ynglende- og trækkende fugle, som benytter området som rastepads på deres vej nord- eller sydover. Her ses bl.a. Lille Skallesluger ofte overvintrende i større søer og langs de beskyttede vige i Præstø Fjord.

Projektet skal ikke udføres på eller i umiddelbar nærhed af de kortlagte habitatnaturtyper eller levesteder i området tættest afstand er ca. 240 meter fra et dræn til en beskyttede strandeng. På grund af projektets meget lokale påvirkning, vurderer vi, at projektet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre en væsentlig påvirkning af naturtyper eller arter på udpegningsgrundlagene.

Bilag IV-arter

Bilag IV i habitatdirektivet indeholder en liste over beskyttelseskrævende dyre- og plantearter, som EU's medlemslande er forpligtet til at beskytte. Disse arter er beskyttet både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. For bilag IV-arter skal det sikres, at det ansøgte projekt ikke forsætligt forstyrrer bilag IV-arter i deres naturlige udbredelsesområde eller beskadiger eller ødelægger arternes yngle- og rasteområder.

Store dele af området er i dag under vand og saltpåvirket, det vurderes at der derfor ikke er padder i området mere. Der er flagermus i området, der fældes træer som står ude i vandet træerne er hovedsageligt pil, en gruppe af unge tynde birketræer, lidt grantræer og et enkelt egetræ se figur 3. Det vurderes, at disse træer ikke er flagermus egnet, da de er gået ud og stå på et vanddækket areal. Faxe Kommune vurderer at arter optaget på Bilag IV i habitatdirektivet ikke påvirkes af indgrebene i projektet.

Flagermus

Flagermus er vidt udbredt i Faxe Kommune, hvor de primært er tilknyttet de gamle godsejerskove i kommunen. Derudover lever flere arter af flagermus i gamle bygninger. Flagermus fouragerer primært langs landskabelige ledelinjer såsom skovbryn, vandløb og læhegn.

⁷ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Samlet konklusion

I Faxe Kommunes samlede vurdering har vi lagt særlig vægt på, at naturen i området bliver væsentligt forbedret og at der i forbindelse med realisering af projektet vil opstå en masse nye naturområder, både ferske enge og strandenge, en engsø og et brakvandsområde til glæde for den hårdt pressede bestand af brakvandsgedder og aborre.

Samlet set er det vores vurdering, at dispensationen er velbegrundet, idet den understøtter naturforbedrende tiltag, forbedrer økologiske forhold både lokalt og regionalt, og bidrager til at realisere de langsigtede målsætninger for natur- og vandmiljøet i Faxe Kommune.

Forhold til andre myndigheder

Hvis der under jordarbejder konstateres en forurening af jorden, skal Faxe Kommune underrettes⁸.

Hvis der findes spor af fortidsminder, som for eksempel mørke nedgravninger med trækul, flintredskaber, knogler eller keramik, skal gravearbejdet straks standses og fundet meldes til Museum Sydøstdanmark. Ifølge Museumsloven kan en bygherre forud for igangsætning af et anlægsarbejde anmode museet om en udtalelse. I udtalelsen vurderer museet om det kan anbefales, at foretage en arkæologisk forundersøgelse eller om arealet kan frigives. Hvis arealet frigives og der mod forventning alligevel findes fortidsminder er det Slots- og Kulturstyrelsen, der bekoster en eventuel udgravning. Museet kan kontaktes på faxe@museerne.dk.

Faxe Kommune har orienteret museet om dispensationen ved kopi af dette brev.

Offentliggørelse

Da vi anser denne afgørelse for at være af større betydning og af almindelig offentlig interesse, er afgørelsen offentliggjort ved annoncering på Faxe Kommunes hjemmeside.

Afgørelsen er sendt til en række klageberettigede myndigheder, organisationer og foreninger, se bilag 3.

Bemærkninger og indsigt i sagen

Du kan få aktindsigt i sagen, det vil sige, at du har mulighed for at se sagens dokumenter og få en kopi af dem. Det kan aftales på telefonnummer 56 20 30 63 eller med undertegnede.

Hvis du har spørgsmål til dette brev, eller til sagen generelt, er du velkommen til at kontakte mig enten ved at besvare som digital post, via mail Raman@faxekommune.dk eller på telefonnummer 56 20 30 63.

⁸ Ifølge § 21 i miljøbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nummer 5 af den 3. januar 2023).

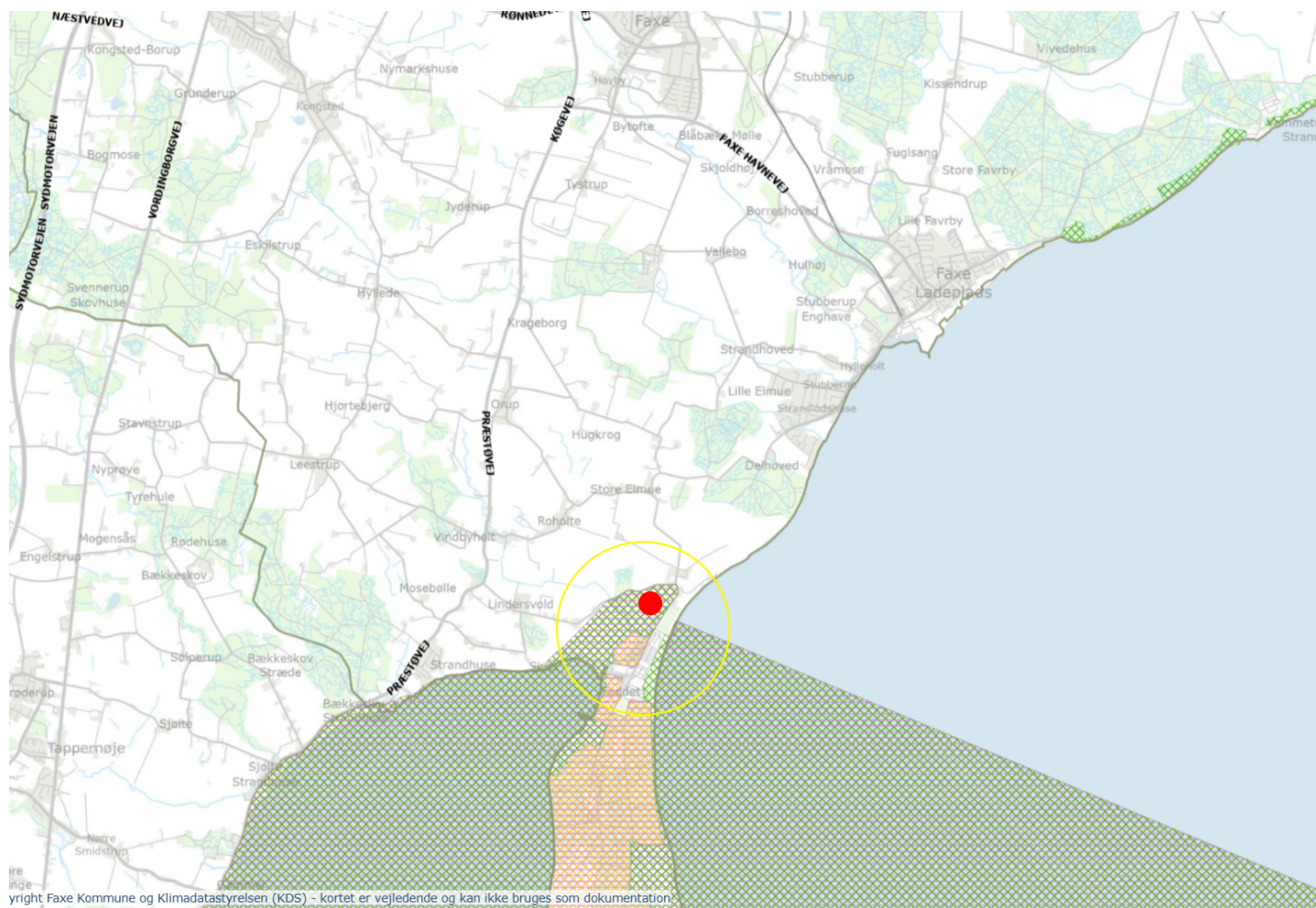
Med venlig hilsen

Rasmus Nyholt
Natur- og vandløbsmedarbejder

Bilag

1. Kortbilag
2. Klagevejledning og søgsmål
3. Liste over kopister

Bilag 1: Kortbilag

Figur 1 projektområdet er markeret med rød prik beliggende inden for Natura 2000 området med nr. 168, markeret med grøn skravering og gul cirkel.

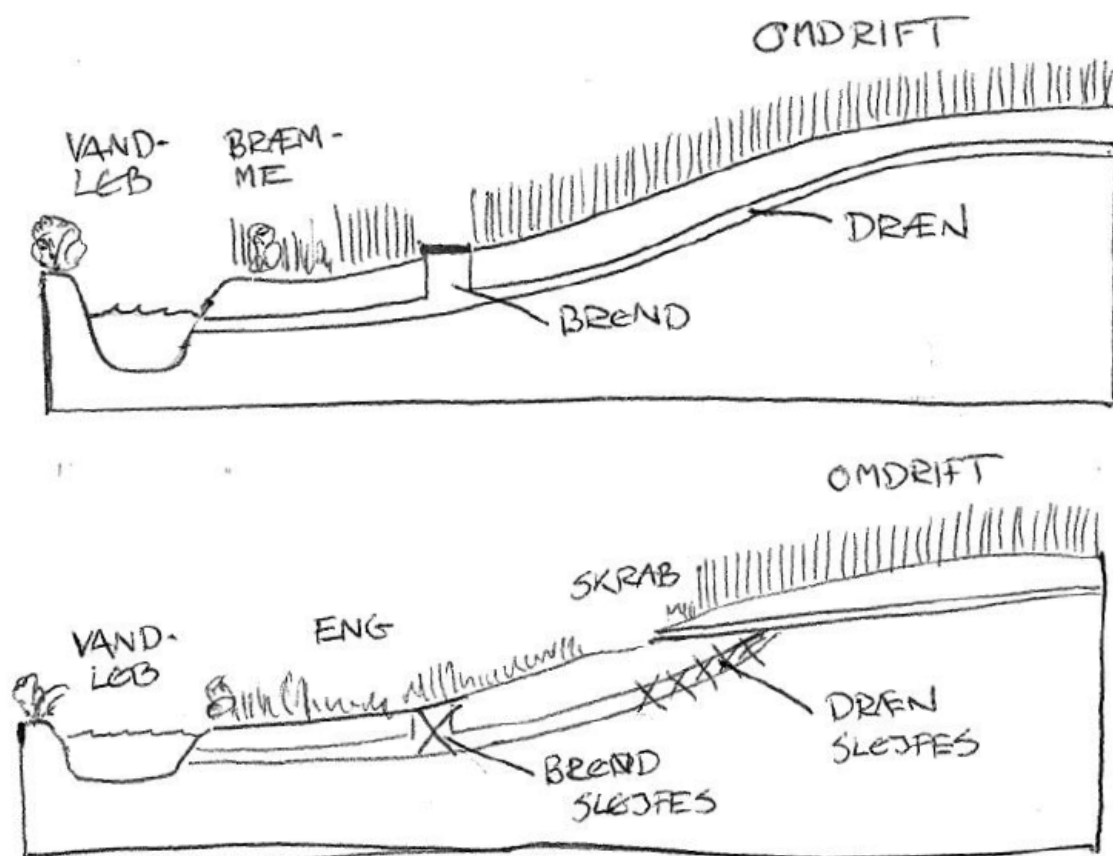
Figur 2 området hvor træerne ønskes ryddet er markeret med grøn omkreds på matrikel 1a Strandegård Hgd., Røholte. den beskyttede mose er markeret med rød skravering, søerne blå skravering og beskyttede enge er markeret med grøn skravering. det ses at området med træerne står under vand.

Figur 3 gruppen med døde birketræer ses til venstre i billedet og gruppen af døde grantræer, pil og egetræt ses midt og højre side af billedet.

Figur 4 drænet der åbnes er markeret med lys blå streg på matrikel 1a Strandegård Hgd., Roholte, den beskyttede eng er markeret med grøn skravering.

Figur 5 Principskitse for omlægning af dræn

Bilag 2: Klagevejledning og søgsmål

Klagevejledning

Du kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet⁹. Du skal sende din klage senest fire uger efter, at afgørelsen er modtaget.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har taget stilling til en eventuel klage, med mindre nævnet beslutter andet.

Du klager via Klageportalen, som du finder i et link på forsiden af [Nævnenes hus](#). Du skal logge på portalen med dit Nem ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Privatpersoner skal betale et klagegebyr på 900 kr., mens virksomheder og organisationer skal betale 1.800 kr. Klagegebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret betales tilbage, hvis klager får helt eller delvist medhold i klagen.

Klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven er:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Du er velkommen til at ringe til afdelingen på tlf. 56 20 30 61, når klagefristen er udløbet. Du får kun besked herfra, hvis der er modtaget en klage over afgørelsen.

Søgsmål

Ønsker du at få prøvet afgørelsen ved domstolene, skal retssag være anlagt inden 6 måneder efter, at du har fået afgørelsen meddelt¹⁰.

⁹ Ifølge § 78 i naturbeskyttelsesloven.

¹⁰ Ifølge § 88 i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Kopi af denne afgørelse er sendt til

Danmarks Jægerforbund	sager@jaegerne.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dnfaxe-sager@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening Faxe	faxe@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	post@sportsfiskerforbundet.dk
Dansk botanisk forening	nbu@snm.ku.dk
Dansk Entomologisk forening	def@entoweb.dk
Dansk Ornitologisk Forening	natur@dof.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Fiskeriinspektorat Øst	inspektoratoest@lfst.dk
Friluftsrådet	Faxe@friluftstraadet.dk
Friluftsrådet Region Øst	lokalraad@friluftstraadet.dk
Miljøstyrelsen Storstrøm	sto@mst.dk
Museum Sydøstdanmark	faxe@museerne.dk
Pionerer I Vandløbspleje	slagtersj@gmail.com
Slots- og Kulturstyrelsen	post@slks.dk
Sportsfiskerforbundet Sydsjælland	sydsjaelland@sportsfiskerforbundet.dk
Sportsfiskerforbundet	tha@sportsfiskerforbundet.dk
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø	mail@sgav.dk